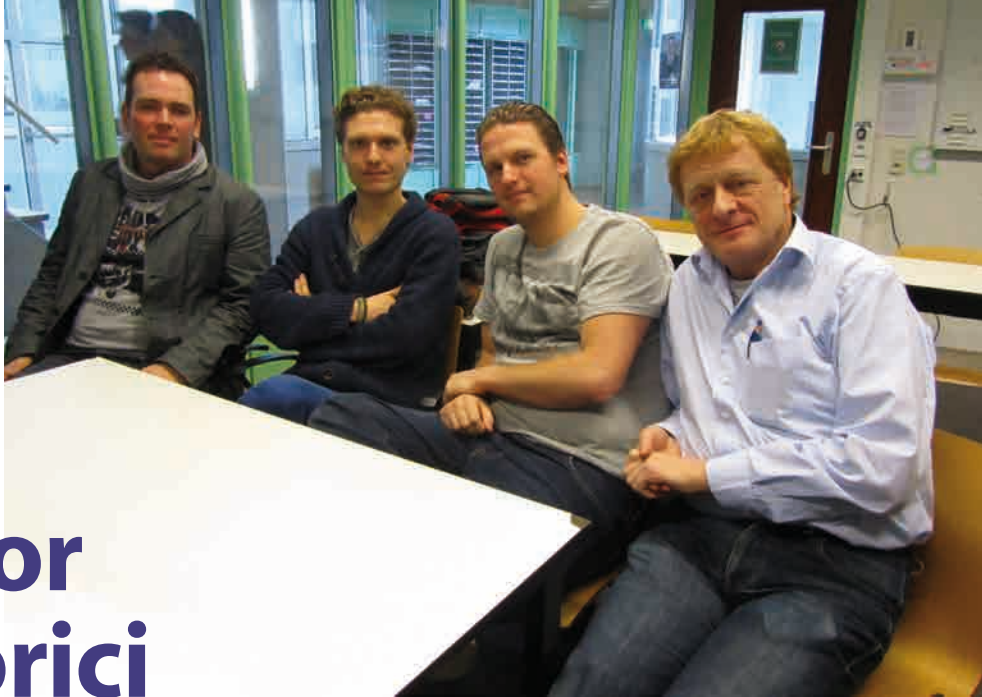

Een groepje enthousiaste jonge historici heeft het initiatief genomen om scripties en essays van vakgenoten een podium te geven. JHSG is de eerste digitale historische uitgeverij van Nederland. Een interview met de kernredactie.

Podium voor jonge historici

Enthousiaste groep geeft scripties van studenten uit

Joke Noordstrand is oud-hoofdredacteur van Kleio.

We hebben afgesproken in een zaaltje van de UvA in het centrum van Amsterdam. Buiten schijnt de zon, maar in deze binnenkamer is het donker en knus. De kernredactie van JHSG (Jonge Historici Schrijven Geschiedenis) is voltallig aanwezig en wordt gevormd door de studenten David de Jong, Gunnar de Haan, Bart van Hees en docent René van Royen.

‘Om maar direct twee vooroordelen weg te nemen: nee, het gezelschap bestaat niet uit louter heren, er zijn ook een aantal dames lid. En nee, jonge historici zijn vooral jong van geest en hoeven niet per se onder de vijftientwintig te zijn. Iedereen is van harte welkom om lid te worden. En we willen ook graag samenwerken met andere historische verenigingen en clubs om bijvoorbeeld informatie uit te wisselen en elkaars expertise te gebruiken.’

Onderzoeken in de la

JHSG is een stichting die in 2011 is opgericht met als doel scripties van studenten gratis beschikbaar te stellen als download. Het was zonde dat al die prachtige onderzoeken van studenten in een la verdwenen en dat er niets meer mee werd gedaan. Het opzetten van een digitale uitgeverij en het beschikbaar stellen van het materiaal als download bleek een ideale oplossing. Ons initiatief om de papers als download te verspreiden kreeg brede steun uit het hele land. Tal van enthousiaste studenten stelden hun scriptie beschikbaar en

werden binnen de stichting actief. De scripties komen overal vandaan, ook bijvoorbeeld uit Groningen en Nijmegen. Studenten vinden het erg leuk en nuttig als er iets met hun onderzoek gebeurt. Inmiddels noemt JHSG zich een digitale uitgeverij en zijn er zo’n tachtig downloads beschikbaar.’

Auteurs begeleiden

‘Promovendi hebben meestal hun eigen distributiekanaal: hun onderzoeken worden wijd verspreid en komen vaak in de boekhandel terecht. Zij maken dus geen gebruik van JHSG. Het grootste deel van de papers komt uit de masteropleiding. Maar het is bepaald niet zo dat een hoog cijfer voor een scriptie betekent dat het werk automatisch op de site wordt geplaatst. Het gaat er vooral om dat het een interessant onderwerp is voor het algemene publiek. “Nero en de christenen” vinden veel mensen leuk, maar een voor historici uiterst interessant thema over bijvoorbeeld “het waardenprobleem in de geschiedwetenschap” ligt veel moeilijker. Ongeveer de helft van de scripties die bij de redactie binnenkomt wordt daarom afgekeurd. De auteurs van de afgekeurde werken begrijpen dat over het algemeen wel. Soms krijgt de redactie een leuk onderwerp binnen maar is de scriptie zelf wat mager. Dan wordt de auteur extra begeleid om zo de kwaliteit te verbeteren zodat het alsnog geplaatst kan worden. Redacteur en auteur zijn samen verantwoordelijk voor inhoud en vorm van het werk.’

Taakverdeling

‘De kernredactie zet het beleid uit en regelt marketing en het financiële beheer. Daarnaast lost ze veel kleine praktische zaken op. Momenteel zijn er ongeveer twintig redacteurs aan het werk en hun aantal is groeiende. Ze bepalen zelf met welk manuscript ze aan de slag gaan, want het gaat immers om vrijwilligerswerk. Samen met de auteur wordt het manuscript geschikt gemaakt om te downloaden. Naast controle van de bronnen en een heldere structuur wordt er natuurlijk op spelfouten en dergelijke gelet. Voordat tot publicatie wordt overgegaan komt de laatste versie nog onder ogen van Marjolijn Feddema, de eindredacteur. Veel jonge historici blijken onverwachte vaardigheden te beheersen. Er is een ict-specialist en zelfs de vormgever is historicus. Dat heeft enorme voordelen.’

Doelen

‘Vijfhonderd titels online lijkt ons een mooi streven dat binnen een paar jaar bereikt zou kunnen worden. Kleinere essays van zo’n tien tot vijftien pagina’s zijn ook van harte welkom. Die zijn online handiger om door te lezen. De meeste scripties zijn nu zo’n twintig tot dertig pagina’s.

De verschillende tijdperken komen op dit moment nog niet allemaal uitgebreid aan bod. Dat proberen we natuurlijk wel, maar er moeten dan wel geschikte scripties zijn. De meeste papers gaan over nieuwste geschiedenis. Ook de oudheid is goed vertegenwoordigd.

Zorgenkindje is de middeleeuwen, daarover moet nog echt een aantal publicaties komen. Naast de downloads willen we ook vooral breder worden en andere producten maken: misschien gaan we wel een methode geschiedenis voor het voortgezet onderwijs maken. En JHSG heeft natuurlijk ook een nieuwsbrief en organiseert met enige regelmaat debatten, bijvoorbeeld over de *Roaring Twenties*, dat onlangs in de Rode Hoed is gehouden. Waren de jaren twintig inderdaad *roaring* en romantisch, zoals ze vaak worden voorgesteld?

‘Ons initiatief om het materiaal als download te verspreiden kreeg brede steun uit het hele land’

De Weimar Republiek kende een culturele bloeiperiode, maar volgens spreker Frits Boterman was de Duitse cultuur veel nauwer verweven met de duistere kanten van de politiek dan lang werd aangenomen. Daarnaast zijn we ook bezig op Twitter met *tweets van toen*, bijvoorbeeld: wat had Karel V van de huidige eurocrisis gevonden?’

Veel gelezen

‘Het materiaal wordt gelezen door algemeen geïnteresseerden en natuurlijk door studenten. Onze website wordt veel gelezen en gebruikt. Het afgelopen jaar waren er meer dan honderdduizend hits. Dat is enorm. De komende tijd gaan we ons richten op middelbare scholieren in de bovenbouw. Die hebben vaak problemen met het maken van een profielwerkstuk en docenten vinden het soms lastig om de leerlingen goed aan het werk te zetten. We zijn een boekje voor hen aan het ontwikkelen dat op een aantal scholen wordt uitgetest. Doel is om leerlingen te laten weten hoe een geschiedenisonderzoek precies in zijn werk gaat. De resultaten zijn zo positief dat we erover denken om er een papieren versie van te gaan drukken en uitgeven. Inkomsten van de stichting komen voornamelijk van giften, net als bijvoorbeeld bij Wikipedia. Maar langzamerhand willen we natuurlijk wel graag iets gaan verdienen. Door het grote aantal hits zijn we inmiddels interessant geworden voor adverteerders.’ ■

De papers zijn te downloaden op
www.jongehistorici.nl.

Links: De kernredactie van JHSG: David de Jong, Gunnar de Haan, Bart van Hees en docent René van Royen.

De JHSG publiceert vooral onderwerpen die interessant zijn voor het algemene publiek, zoals bijvoorbeeld ‘Nero en de christenen’. Op de foto de kerk *Sint Paulus* buiten de Muren, met daarin de tombe van de apostel Paulus, die vermoedelijk door Nero is berecht en ter dood veroordeeld.